

Een warme transitie achter de voordeur

Werkatelier 2.4

Impulsdag Warmtenet
boost je warmtenetproject

3 juni 2026
DUS, Utrecht

NPLW Nationaal
Programma
Lokale Warmtetransitie

Deze dag wordt samen met warmtepartners georganiseerd

Waar komt weerstand vandaan?

Behoeftte aan autonomie

- Je gehoord voelen
- Je vrij voelen

Behoeftte aan zekerheid

- Helder toekomstbeeld
- Grip op je omgeving

Behoeftte aan energie

- Evolutionair bepaald
- Universeel

Reactance

Behoeftte aan **autonomie**:
weerstand tegen de
beïnvloedingspoging zelf

- Ze pakken ons iets af!
- Dat bepaal ik zelf wel!
- Mij hebben ze niks gevraagd!

Voorbeeld van reactance

“Dit is een zogenaamd belangstellingsonderzoek waarin gevraagd wordt naar de mening van de bewoners in de wijk, waarbij hun gegeven mening er op voorhand al helemaal niet meer toe doet omdat de plannen toch wel doorgedrukt worden of we nu willen of niet.”

Scepsis

Behoeftte aan **zekerheid**:
twijfel aan de inhoud van
de voorgestelde
verandering

- Vaak vermomde
reactance

Voorbeeld van scepsis

Bewoners zijn niet per definitie tegen verduurzaming, maar vooral onzeker over betaalbaarheid, haalbaarheid en regie. Kosten en vertrouwen lijken hierbij belangrijker dan ideologische bezwaren. Er is een duidelijke behoefte aan zekerheid en praktische ondersteuning: inwoners willen vooral informatie over kosten, subsidies, planning en welke oplossing past bij hun woning.

Inertie

Behoeftte aan **energie**:
weerstand tegen
verandering op zich

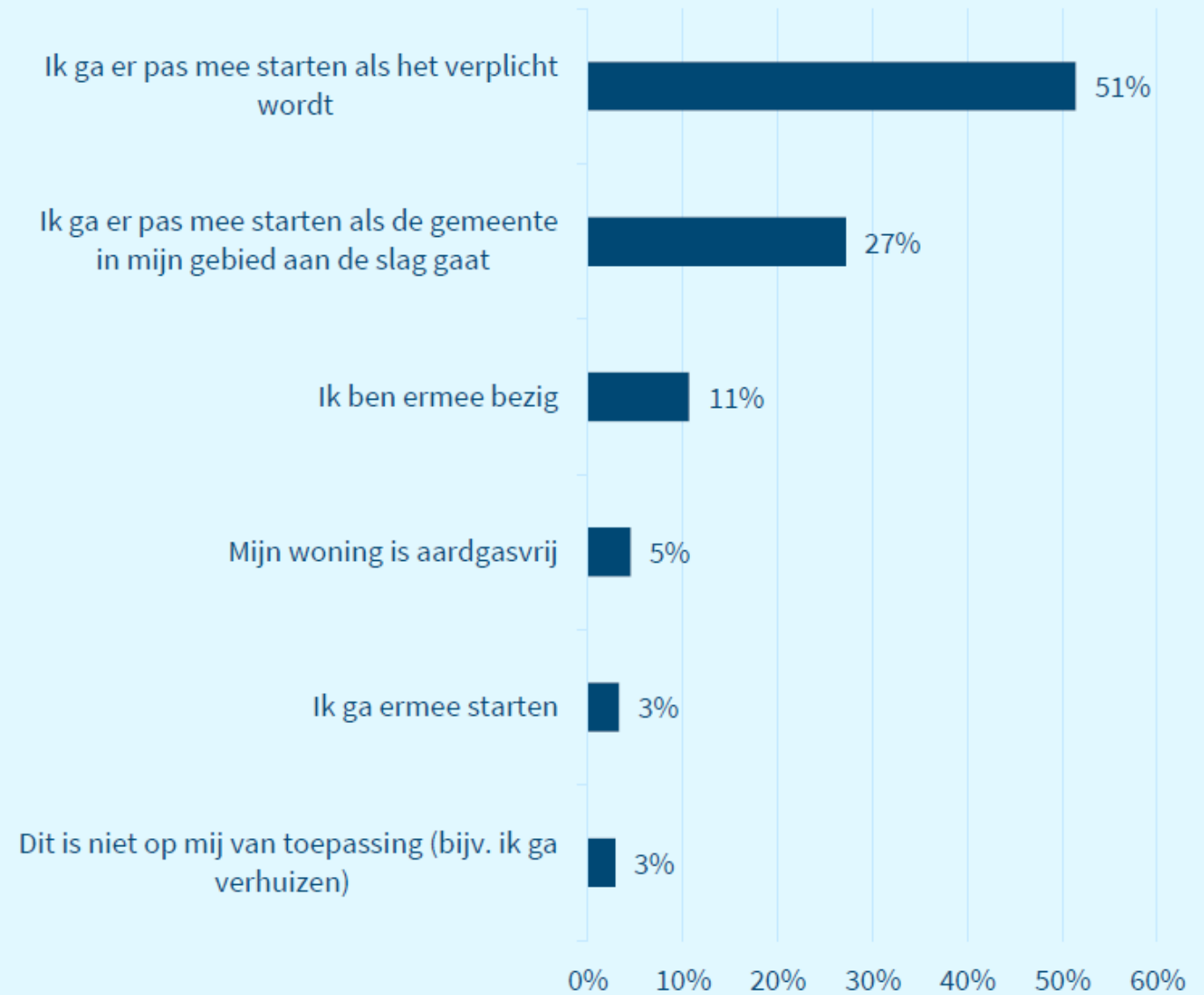
- Ook als je positief
tegenover het idee
staat

Voorbeeld van inertie

Figuur 3.3. Plannen om de koopwoning aan te passen
(n=243)

“Heeft u al plannen om uw woning aan te passen om te stoppen met aardgas?”

Wat gebeurt er met deze weerstand als je de aanwijsbevoegdheid inzet?

- **Inertie** neemt af: het is duidelijker dat er iets gaat gebeuren en je in actie moet komen

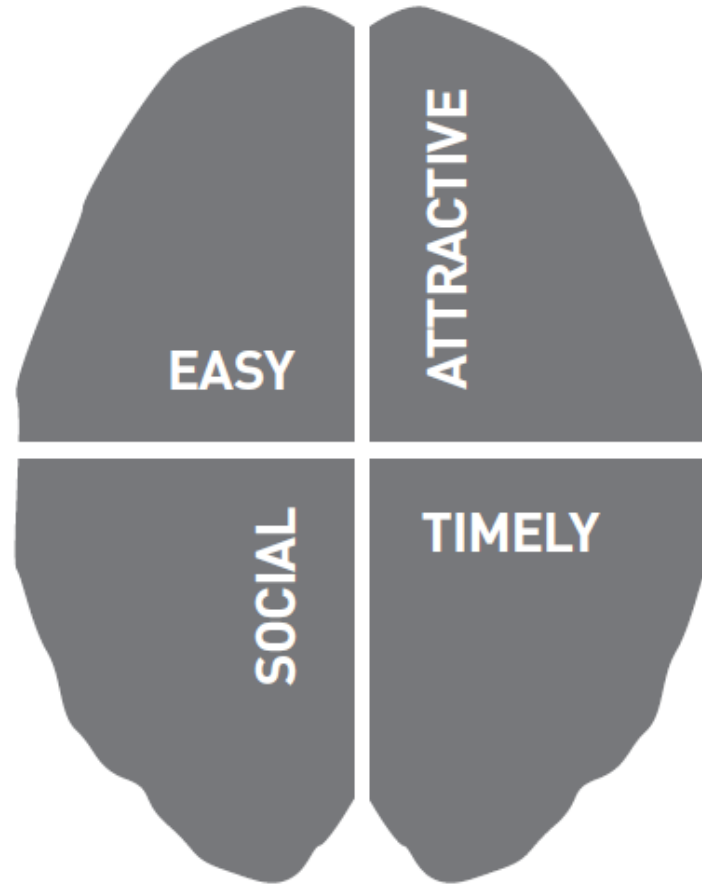
- 'Echte' **sceptis** neemt af: er is meer zekerheid over wat er gaat gebeuren

- **Reactance** neemt toe: je gevoel van autonomie wordt aangetast

Dus: je kunt tot op zekere hoogte voorspellen welke vorm van weerstand je vooral kunt verwachten!

Straks...

Wat je voor nu moet onthouden

- Sceptis is het minst vaak het probleem, maar het vaakst dat wat we proberen op te lossen
- Reactance vinden we lastig en we nemen vaak niet de tijd voor de belangrijkste remedie: mopperaars serieus nemen. Daardoor groeit de weerstand.
- Inertie kom je altijd en bij bijna iedereen tegen, dus daar moet je altijd een plan voor hebben. Daar is de makkelijkste winst te behalen.

Bedankt voor je aandacht en inzet!

Impulsdag Warmtenet *boost je warmtenetproject*

3 juni 2026
DUS, Utrecht

NPLW Nationaal
Programma
Lokale Warmtetransitie

Deze dag wordt samen met warmtepartners georganiseerd

nplw.nl/helpdesk